

*„Ha életed előterébe helyezed a Jóistent, minden megtalálja a helyét.”
(részlet Ft. Galo Gábor pálházi 2022. augusztus 28-i, Szent Ágoston napi prédikációjából)*

LAUDÁCIÓ

BOROS PÁL DLA Ybl-díjas építész, az MMA levelező tagjának székfoglalójához

Bevezetés

Boros Pál székfoglaló előadásának címe „Teóriák és Helyek.” Az előzetesen leadott értekezésében az építész teóriák, irányzatok utolsó 70 évének sokaságáról és kérészéletű voltáról Boros rezignáltan elmélkedik. Jogosan. A vonulatból kinövő „sztárepítészetet,” mint magánteóriák öndivatbemutatóját lesújtóan véleményezi – legalábbis a sorok közt én ezt olvastam ki.

Nem így foglalkozik a Helyekkel. Már frissdiplomásként szemléletét egyre erősebben alakították azok a feladatok és helyszínek, amelyekkel találkozott. Szentpáli gondolattal élve: *„Nekilendülök annak, ami előttem van.”* Figyelemre méltó mesterének, Kerényi József Kossuth-díjas építésznek irányadó gondolata *”...őrizzük meg városunk emlékezetét. Az újat a helyre jellemzően, a hely kultúrájának ismeretében építjük meg oly módon, hogy se bánatot, se nosztalgiát ne ébresszünk az emberekben a múlt iránt.”*

Boros Pál az Alföld építésze

„A felkelő és lenyugvó nap kitűzi számunkra az irányt, támpontot ad a tájékozódáshoz, a tér meghódításához” - írja Ft. Kuklay Antal művészettörténész, Krisztus után - Krisztus útján című írásában.

Boros Mezőkövesden született, az Alföld peremén, de majd' egész eddigi életét a Nagyalföldön, Kecskeméten töltötte. A Budapesti Műszaki Egyetem Építésmérnöki Karán 1979-ben diplomázott, majd tanítványa volt a BME-MÉSZ Mesteriskola VII. ciklusának. Az egyetemen a legjobb tanárok diákja volt, tanította Szentkirályi Zoltán, Bakondi János, a tervezési tárgyaknál Farkasdy Zoltán és Török Ferenc, holott nem az említett mesterekhez osztották be. Diplomáját Puhl Antal és Turányi Gábor korrigálta. A mesteriskolán önálló mestert nem szignáltak neki, így Plesz Antal vállalta fel őt három másik alföldi diáktársával együtt. Első munkahelye a Bácssterv-ben volt, ahol Kerényi József és Farkas Gábor voltak mesterei. Szolnoki és kecskeméti barátaival a 80-as évek elején megalapította a Nagyalföldi Építész Stúdiót, a NAÉS-t. 1990-ben öt társával új irodát nyitott Építésműhely Kft. névvel.

Kiváló munkájáért 1987-ben elismerésben részesült a kecskeméti Katona József Színház rekonstrukciójáért, 1998-ban Pro-Architectura díjat kapott a kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei iskola tervezéséért. Ybl-Miklós díjjal jutalmazták életművét 1999-ben. Kada Elek díjat 2009-ben, Megyei Prima díjat 2014-ben nyert.

Boros Pál munkásságát megalapozó építész pályázatok

Boros igen sok országos építészeti pályázaton vett részt, ahol rendre díjazott volt. Még diplomájának évében IV. díjat kapott a Baja, Kossuth Lajos utca környezetének rehabilitációs tervére, rá egy évre I. díjat szerzett a Kecskemét-belváros pályázaton. 1980-ban Békéscsabára kísérleti lakótelep tervezésén nyert megvételt. 1985-ben három nevezetes pályázatot is jegyzett, így a kecskeméti Bajcsy Zsilinszky út – Kiskörút – Trombita utcasarok beépítését (amin II. díjat nyert) a kecskeméti megyei könyvtár épületét és a makói honvéd városrész rehabilitációját, amiken megvételeket tudott magáénak. Pavilon pályázatot nyert Kecskemétre 1986-ban és II. díjat kapott 1987-ben a K&H bank kecskeméti épületének tervezésére. Szolnokra 1989-ben az ottani megyei

könyvtár pályázatára I. díjat kapott és ugyanilyen elismerésben részesült ugyanekkor, a kecskeméti csecsemőotthon pályázatán. Boros Pál Ópusztaszerre, Kiskunfélegyházára és Csongrádra adott be különböző épületekre építész pályázati munkákat – sikerrel. 1993-ban megnyerte a Kecskeméti Kodály Zoltán zeneiskola pályázatát. 1998-ban a fővárosi levéltár és a Kunszentmiklósi Városi Rendőrkapitányság pályázatait a Gödöllői Városi Könyvtár követte. 2001-ben a Budaörsi Színház pályázatán I. díjat nyert, rá egy évre részt vett a kecskeméti Főiskola Tanárképző Karának épületére kiírt építészeti pályázaton.

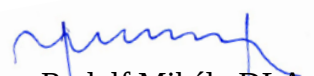
Boros Pál legjelentősebb munkái

A szalkszentmártoni Petőfi téri iskola átalakítása (1982), a kecskeméti Főtér saroképülete (1983), a kecskeméti Katona József színház üzemviteli épületének átalakítása szobaszínházzá (1985), ugyanezen színház teljes rekonstrukciója (1987), a volt Ortodox Zsinagóga átalakítása bábszínházzá (1989), ugyanennek az épületnek átalakítása Magyar Fotográfiai Múzeummá. A kiskunfélegyházi Credo üzletház (1992) után a kecskeméti Rákóczi úti tömbbelső rehabilitációjával foglalkozott (1993), majd egy évre rá az ugyancsak kecskeméti Fodor Cukrászda sütőüzemét tervezte meg. A Kodály Zoltán Énekzenei Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium terveit 1994-97 között készítette el. A kecskeméti Wesselényi utca - Főtér közötti tömb rehabilitációjának tanulmány tervét 1996-ban jegyzi. 1997-ben Budapestre tervez egy háromlakásos-, rá egy évre Kecskemétre egy hat lakásos társasházat. A kecskeméti Rákóczi utca - Wesselényi utcai tömb tervezése és rehabilitációja 1999 és 2018 között zajlott. Boros Kecskemétre a Bocskai utcába társasházat tervezett 2002-2003-ban. Ugyanebben az időben megtervezte a Kisfaludy házat. Rá egy évre Kiskunfélegyházára egy innovációs központot, Kecskemétre pedig a Hoffmann János utcai társasházat rajzolta. 2008-11 között tervezte a kecskeméti Rákóczi út rehabilitációját, 2013-15 között a kecskeméti kamara színház-kiállítóhely projektet. 2016-ban Kiskunfélegyházára városi üzletportálok visszaépítését és a Móra utcai 4 csoportos óvoda terveit készítette el, ugyancsak Kiskunfélegyházára tervezte az alsó temetői ravatalozót, majd 2019-ben a volt SZTK épület felújítását, valamint egy bölcsődét.

Boros Pál életműve hatalmas

Az épületek felsorolásának befogadása is fárasztó lehet. Házaiból, épületeiből a nyugalom és a béke sugárzik. A béke -Szent Ágoston szerint- a rend nyugalma, a rend pedig a részek helyes aránya. Boros arányos és rendes épületeket tervez. Figyelemre méltó egy adatközlő építész kolléga mondata -miközben a kiskunfélegyházi temető ravatalozójáról ír-, amit valamikori mestere Varga Levente boldog emlékeztető építészről idéz: „normális házakat kell tervezni.” Nos, ez a ravatalozó és Boros összes többi épülete – szerintem – nagyon normális.

Boros Pál életművében akaratlanul is az égieket tette előtérbe – minden megtalálta a helyét. Divatos építész-teóriáktól mentes, nemes regionalista építészeti nagyra becsülöm, székfoglaló előadását őszinte szívvel ajánlom figyelmükbe.


Rudolf Mihály DLA
Ybl-díjas építész
az MMA rendes tagja

Kelt Miskolcon, 2022.08.28.-án, Szent Ágoston napján